

Josef Veselý

ČÍM SE ŽIVÍ GHÚLOVÉ?

ČÍM SE ŽIVÍ GHÚLOVÉ?

Josef Veselý

ČÍM SE ŽIVÍ GHÚLOVÉ?

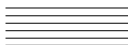
Příspěvek k problematice postmortální energetiky
a posthumního parazitismu

Soukromý tisk

Věnováno Jenny Nowak.

Tato kniha vyšla v Praze roku 2011 jako soukromý tisk.
Byla vytištěna na speciálním dřevitém papíru
v počtu deseti číslovaných výtisků.

Tento výtisk má číslo

Proti ghúlu není kúlu.

arabské přísloví

*Andělé kladou svá křídla na toho, kdo usiluje o vědění,
z blaženosti nad tím, oč usiluje.*

Safwán ibn Assál

PŘEDMLUVA

Téma této studie je poněkud kuriózní. Jak jsem na ně vůbec přišel? Inspiroval mě sen, který jsem měl v noci ze 17. na 18. srpna 2010. Zdálo se mi, že čistě akademicky rozmlouvám s nějakou entitou o možnosti paktu. Zvláštní bylo to, že entita se ani tak nezajímala o „duši“, jako o některé jemnohmotné složky lidského těla. Bylo mi sděleno, že po smrti smluvní strany, k níž dojde přirozeným způsobem, odčerpá entita z mrtvého těla jisté složky, což má za následek, že tělo se velmi rychle, ještě před pohřbem, rozpadne v prach. Sen samozřejmě mohl jít na vrub komplexu smrti, který je v mém nevědomí trvale velmi silný, případně mohl souviset s mou četbou hororů. Přesto mě postavil před zajímavou okultní otázku. Kdo a co by tady vlastně čerpal? Vampyrické entity mají přece zájem o vitální energii, která se v mrtvém těle už nevyskytuje. Přesto v mrtvole nějaká energie bude, a sice ta, která ji drží pohromadě. Tlení těla a jeho následný rozpad představuje zvýšení entropie. Urychlení tohoto procesu by znamenalo, že se entita zmocní jistého kvanta „uspořádanosti systému“. Z okultního hlediska by mohlo jít o rychlé až jednorázové odčerpání podstatné části energií biologizovaných tří principů a čtyř živelů, tvořících hmotnou bázi lidského těla.

Ve večerních hodinách dne 20. srpna 2010 jsem provedl jednoduchý magický rituál s cílem uvidět ve snu nějaký instruktážní film o ghúlismu. Lézt za ghúly do astrálu do jejich sféry se mi totiž nějak nechtělo. Mé přání se splnilo, i když nelze říci, že bych se oné noci dvakrát dobře vyspal. Viděl jsem různé způsoby desintegrace živých, tedy aspoň na začátku živých lidských těl. Není nic známo o tom, že by upíři trhali lidi na kusy. Je to naopak člověk, kdo do upírů s oblibou vráží osikové, hlohové a jiné kůly, a ještě jim pak uřízne hlavu a vycpe ústa páchnoucím česnekem. Pro ghúly je však roztrhání, rozsápání, rozsekání, rozřezání apod. člověka na kusy přesně to pravé ořechové. Když si jej naporcují, sežerou nejprve vnitřnosti, pak

maso a nakonec ještě rozkoušou kosti a vysají z nich morek. Zkusil jsem se nad problematikou ghúlismu důkladněji zamyslet a výsledek svých úvah předkládám veřejnosti v této studii.

Protože je tato studie v rámci mého díla pouze drobnou okrajovou prací, musela na to, aby byla převedena graficky úhledné podoby, chvíli počkat; *Techniky magie* a knížka o Jacklovi měly coby důležitější texty přednost. Když jsem začátkem května 2011 dostal do rukou vysázený text této studie o ghúlismu, měl jsem nicméně radost. Avšak vzápětí následovala z astrálu poněkud podivná reakce. Ve snu jsem byl napaden ghúlou. Vypadala jako docela pohledná ženská, jenom těch zubů měla nějak moc. Obeznámil jsem se s nimi celkem dobře, neboť jsem se jednou rukou zapřel o její čelist, když jsem ji od sebe odtlačoval, což šlo dosti ztuhá. Připouštím, že můj výrok „Zmiz, ty bublino hnusu!“ nebyl právě galantní. Ostatně této mé výzvy ani nebylo uposlechnuto. Nakonec jsem vyslovil s prosbou o pomoc jisté Boží jméno, což zabralo okamžitě a já jsem se probudil. Byl jsem spíše překvapený než polekaný. Co to má znamenat? Mám zkušenost, že transempirické entity kvitují s pochopením ne-li s povděkem, když o nich člověk kvalifikovaně píše. Vždyť i takový Amiel, jehož hůl jsem kdysi nejprve omylem pokládal za zhotovenou z tmavého leštěného dřeva, mě vlídně opravil: „Podívej se pořádně na tu hůl. Já vládnu národům berlou železnou.“ A jindy zase faustovský Ariel: „Piš, co ti diktuji, a nevymýšlej si.“ Tak co ti ghúlové proti mně mají? Vše jsem znovu rozvážil a dospěl jsem k závěru, že se musím čtenářům k něčemu přiznat. To arabské přísloví, které jsem použil jako motto, je vymyšlené. A další mystifikace: žádná d’Erlettova kniha *Cultes des Goules* neexistuje; je to Lovecraftova fikce. Ne že by mě žraly výčitky svědomí, kdybych to veřejnosti zatajil. Nestojím však o to, aby mě kvůli takové maličkosti žral někdo jiný. Ani tak nevinnou lež si nemohu dovolit! Kdyby tak chtěli ghúlové sežrat všechny, kteří nemluví pravdu...

NENÍ TĚLO JAKO TĚLO

Abychom tomuto tématu porozuměli, musíme se nejprve zabývat některými aspekty lidské okultní anatomie. Není totiž tělo jako tělo. Kromě hmotného, respektive hrubohmotného těla zná okultismus i různá těla jemnohmotná. V první řadě je to astrální tělo. Uvádím zde dvě definice astrálního těla:

„Astrální tělo, siderické tělo. Podle Paracelsa primární, smysly normálními nevnímátný obal duše, jež jest ‚idea corporis elementaris‘, vytvořený archeem, mající tvar těla hmotného, smysly vnímatelného. S fyzickým tělem jest spojeno tělem éterickým, aneb fluidálním. Podle nauk esoténích jest sídlem pocitů, nositelem vášní, může se oddělit od těla hmotného a státi se tak hlavním činitelem materialisačních jevů. Podle učení Blavatské, Besantové a Steinerova jest astrální tělo sídlem pudového života, mění dle něho a dle vzruchů instinktů svou barvu; pomocí něho může člověk navázati styk s astrálním světem. Paracelsova škola dávala totéž jméno síle, jež působí nebo jedná v člověku mimo jeho vědomí. Jinak bylo astrální tělo různě nazýváno různými autory: Dr. Baraduc: tělo fluidické. A. Kardec: perispit. Hippokrates: enorma. Pythagoras: tělo světelné. V různých řečích a náboženstvích vyjadřován byl pojem: Egypťané: Ka. Peršané: Ferner. Indové: Kama Rupa. Řekové: tělo éterické, také stín. Izraelité: Nefeš, někdy i Ruach. Křesťané: tělo oslavené. Podle tradice esoterních nauk některých směrů okultních, astrální tělo po smrti člověka podléhá témuž rozkladu jako tělo fyzické; proto, podle výkladu některých badatelů okultních, někteří národové s vysokou esoterní kulturou mumifikovali své mrtvé, aby je mohli za určitých podmínek evokovati v jejich přirozené podobě a aby udrželi s nimi stálý raport.“ (Jan Kefer)

„Astrální tělo. Každý živý objekt má svou astrální složku, což se týká i člověka a jeho biologické bytosti. Pojem astrálního těla pak vyjadřuje onoho ‚neviditelného dvojníka‘ lidského fyzického těla,

bytujícího v astrální pláni a současně vázaného na psychofyzické bytí individua. Staří Egypťané nazývali astrální tělo ‚Ka‘, kabalisté ‚nefeš‘, Paracelsus ‚evestrum‘ nebo ‚siderické tělo‘. Spiritisté někdy pokládají za astrální tělo ektoplasmatické útvary, které mají být materializací ducha zemřelé osoby, kterou vyvolávají. Někteří okultisté pak ještě rozlišují mezi astrálním a fluidickým či éterickým tělem, které má tvořit spojení astrálního těla s tělem fyzickým. V tomto smyslu není astrální tělo totožné s fenoménem tzv. Kirlianova efektu (zvláštní záření organismů, zachytitelné specifickou fotografickou technikou). Astrální tělo je předmětem očarování, ale i praxe spirituální alchymie, protože je úzce spojeno s tím, co se označuje jako psychika, která je složkou vitality; proto je někdy astrální tělo označováno jako ‚duševní tělo‘. Také tzv. ‚vymisťování astrálu‘ či vstupování do astrálu, ke kterému může docházet jak záměrně na základě určitých metod, tak i spontánně, např. ve spánku nebo ve stavu klinické smrti, je okultisty v podstatě chápáno jako vystoupení astrálního těla z těla fyzického; s ním je nadále poutáno ‚stříbrnou páskou‘, jejíž přerušeni znamená smrt. Proto jsou pokusy s vymisťováním (vědomým vstupováním) astrálního těla nebezpečné. Po smrti astrální tělo opouští po určité krátké době fyzické tělo svého subjektu a může po určitou dobu existovat; desetiletí až staletí mohou existovat astrální těla osob, poutaných k určitým místům, např. kde byly zavražděny nebo spáchaly sebevraždu. Pojmy astrálu a astrálního těla jsou klíčové pojmy černé magie. Zjevy zemřelých jsou obrazy jejich astrálních těl a způsobují je především silné vazby, které tito zemřelí měli za svého života k určitým místům. Astrální podstatu mají také ‚ektoplasmatické jevy‘ (materializace duchů) ve spiritistických seancích.“ (Milan Nakonečný)

Éterické tělo, jehož role byla již naznačena výše, je o něco méně známým pojmem. Uvádím opět dvě definice.

„Éterické tělo, též ‚Tělo pneumatické‘, bezprostřední, nejjemnější a smrti nepodléhající obal duše. Existenci tohoto těla uznávali filosofové: Aristoteles, Epikurejci, Stoikové, Plotin, Iamblichos, Proklos, Syrianos, Porfyrios, Origenes, Agrippa (definuje je ‚aethereum animae vehiculum‘ – eterický podvozek duše, Okultní filosofie kniha III., kapitola 36), Leibnitz, Platner, Bonnet, Priestley, Schulze, Eschenmayer, Groos, Fichte. Lassen rozlišuje ‚vnitřní‘ tělo jako živoucí činnost, entelechii, od vnějšího zjevu téhož. Podle esoterních tradic jest to jemná hmota, vyzářující z hmotného lidského

těla a tvořící jakýsi jeho obal, spojujíc tělo fyzické s tělem astrálním.“ (Jan Kefer)

„Éterické tělo, teosofické a antroposofické označení jemnohmotného energetického těla člověka, zvířete nebo minerálu, které se odvozuje z indické filosofie. Za tímto názvem stojí představa, že člověk je začleněn do proudu celosvětové energie (prány), kterou neustále přijímá a opět vydává. V éterickém těle existují hlavní centra (čakry), v nichž je energie zhuštěna. V antroposofii je éterické tělo označováno jako ‚elementární tělo‘ nebo ‚tělo života‘. Tímto tělem je člověk spojen s rostlinným světem. Éterické tělo je třeba odlišovat od těla astrálního (antroposofické označení ‚duševní tělo‘), které obklopuje člověka jako druhý obal a obsahuje všechno duchovno. Vyzařování energie z čaker, resp. vnější jemnohmotný obal éterického těla se nazývá aura a lze jej zviditelnit s pomocí Kirlianovy fotografie. Hromadění a stagnace energie v energetických centrech éterického těla je hlavní příčinou vzniku většiny chorob. Toto éterické tělo je možné ovlivňovat vonnými látkami, drahými kameny a především barvami. Zda lze na tomto jemnohmotném těle provádět i ‚psychické operace‘, jaké praktikují filipínští léčitelé (logurgie), je zatím sporné, resp. nebylo dosud uznáno v alternativní medicíně.“ (Marc Roberts)

Pojem éterického těla je z obou definic vcelku jasný, i když Keferovo tvrzení, že éterické tělo je smrti nepodléhajícím obalem duše, se jeví jako krajně diskutabilní. Éterické tělo, jak uvidíme dále, smrti podléhá. Teosoficko-antroposofické školy oplodněné indickými naukami rozlišují kromě astrálního a éterického těla ještě další tři druhy jemnohmotných těl: tělo mentální, kauzální a duchovní (spirituální). Já se však domnívám že v magii západní tradice se bez těchto těl docela dobře obejdeme – aspoň teoreticky. Nicméně není bez zajímavosti, že podle judaismu se *nefeš* (duše) skládá z pěti složek či dílčích duší: *nefeš*, *ruach*, *nešama*, *chaja* a *jehida*. První a nejnižší složku duše, tedy *nefeš nefeše*, nazývají židovští učenci *habal garmin*. Tento fenomén je zde třeba aspoň stručně zmínit, neboť souvisí s postmortální energetikou lidského těla. Podotýkám, že celá věc je značně složitá a že ji pro účely této studie podávám velmi zjednodušeně a bez vsazení do širšího kontextu *parcuftim*.

Habal garmin, aramejsky *haval de-garmej* (většinou překládáný jako dech kostí, doslova pára kostí) je jemnohmotný útvar, který zůstává připoutaný k mrtvole člověka. Obsahuje, jak již bylo řečeno, cosi z podstaty *nefeše* (duše), s níž, respektive s jejímiž vyššími

složkami udržuje spojení, což platí zejména u lidí, kteří byla za života duchovně vyspělí. Vyšší složky duše po smrti opustí tělo a vystoupí do spodní zahrady Eden, kdežto *habal garmin* spočívá spolu s mrtvolou v hrobě v jakémsi mráкотném stavu. Lze jej však přimět k projevu prostřednictvím nekromancie. Některé úkazy, k nimž dochází při magických operacích tohoto druhu, mohou tedy být projevy *habal garminu*, jestliže k nim dochází v bezprostřední blízkosti hrobu. *Habal garmin* se vyznačuje jistou vnímavostí, protože bylo u Židů zakázáno pohřbívat vedle sebe osoby, který byly zaživa nepřáteli nebo se nesnášely. Stejně tak byla zakázaná i nekromancie, protože ruší klid mrtvých. (5M 18,11) Podle mého názoru je *habal garmin* posledním a žádnou entitou neodčerpatelným reziduem či „oduševnělou esencí“ éterického těla. Energetický náboj *habal garminu* se limitně blíží nule, zato jeho informační náboj v důsledku zmíněného propojení *habal garminu* s vyššími složkami duše rozhodně nulový není. *Habal garmin* je tedy spíše informací než energií. Dech kostí po čtyřiceti až padesáti letech výrazně slábne, ale zcela zaniká až s úplným rozpadem kostí na prach. Podle kabalistů je *habal garmin* analogický 288 jiskrák, které spadly spolu s rozbitými nádobami do nižších světů, a má sloužit k rekonstrukci těla podobně, jako oněch 288 jisker slouží k rekonstrukci rozbitých nádob.

ENERGETICKÁ SITUACE TĚLA PO SMRTI

Je obecně známo, že život z mrtvého člověka nevyrchá najednou, přestože smrt v medicínském smyslu je záležitostí poměrně jednorázovou. U mrtvoly však po nějakou dobu ještě dochází k růstu nehtů, vlasů a vousů, jako kdyby si organismus uvědomoval svoji smrt jenom postupně. V mrtvém těle zjevně aspoň nějaký čas přetrvává jakási zbytková energie. V případě násilného úmrtí zdravého člověka je tato energie výrazně vyšší než u člověka zemřelého sešlostí věkem, čehož v minulosti využívali čarodějové, kteří s částmi těl popravených zločinců prováděli různé kejkle.

Problematikou smrti se podrobně zabývá Stanislas de Guaita v třinácté kapitole Klíče k černé magii. Smrt definuje jako přetržení sympatického pouta životů (tj. života univerzálního, individuálního, buněčného a chemického) v organické bytosti, jež znamená osvobození duše a astrálního těla od organismu, který je věznil. Z materiálního hlediska jde o vítězství individualismu molekul nad stavem kolektivního unitarismu, jež tyto elementy udržovaly, tedy o vystřídání asociace disociací. Čerstvě mrtvé buňky přirovnává Guaita k malým leidenským láhvím nabitým biologickým fluidem, jímž zjevně míní energii éterického těla. Tato vitalita molekul se však rychle vyčerpává, protože její zásoba v důsledku přerušení spojení s astrálním tělem již není obnovována, a dochází k postupnému rozkladu hmotného těla. Chemické procesy však nejsou jedinou příčinou této zkázy. Na jemnohmotné úrovni při tom spolupůsobí ohyzdné larvy, které kabalisté nazývají *masikim*. Jicchak Lurija o tom říká: „Hned po smrti se tyto obludy perou o mrtvolu, vrhají se na ni jako smršť a nakupí se na místě, kde mrtvola leží, do výše patnáct loktů nad ni.“ Tyto *masikim* lze pokládat za hnilobné fermenty, jež urychlují navrácení veškerého materiálu, který si neviditelný architekt světa vypůjčil ke

stavbě těla. *Masikim* jsou červi, krkavci a hyeny neviditelna a organické buňky jsou jejich kořistí, píše Guaita, a dále poznamenává, že v některých druzích buněk (např. v nehtech a ochlupení) je fluid akumulován více než v jiných, takže se zde vitalita i po odchodu astrálního těla udržuje déle. Poté Guaita pojednává o rozrušujícím působení herebu (svírajícího principu času, negativní fáze astrálního světla), který směřuje k tomu, aby po smrti byly víceméně rychle zničeny všechny stavby, jejichž stavitelem byl život, a detailně popisuje Odysseu prvků, které přežijí tělo. Tyto důležité, pozoruhodné a dramatické procesy včetně tzv. druhé smrti (zániku astrálního těla) až po novou inkarnaci odtělené duše jsou však pro téma této studie méně významné, takže se jimi zde nebudeme zabývat. Stručně řečeno: „Oheň k ohni, prach k prachu,“ jak kdesi píše Aleister Crowley.

HLAVNÍ KONZUMENTI LIDSKÉ ENERGIE

K energetické výměně, která může nabýt až charakteru vampyri-
zace, může docházet prakticky mezi kterýmkoli člověkem a kterou-
koli transempirickou entitou, ba i mezi lidmi navzájem. Na toto riziko
disproporce upozorňuji v Magii III zvláště v souvislosti s egregory.

Nejznámějšími konzumenty lidské energie jsou však upíři. Čím
se vlastně živí? Podle mytologie krví svých obětí. Podle okultismu
vitální energií živých organismů. Co to je vitální energie? Nic jiného
než astrální světlo. Jenže astrální světlo biologizované, na něž je,
mimočodem, zvláště bohatá právě čerstvá krev. „Obyčejného“ ast-
rálního světla je přece všude dost. Celé Universum se v něm koupe.
Proč tedy upíři nečerpají astrální světlo odjinud – třeba ze Slunce?
Bylo by to pro ně jistě jednodušší. Zřejmě jim nebiologizované ast-
rální světlo není k ničemu. Astrální světlo v živých organismech je
totiž daleko strukturovanější než ostatní astrální světlo, a vyšší vam-
pyrické inteligence jsou bytosti s nízkou entropií, pročež potřebují
i nízkoentropický zdroj potravy.

Na základě informací získaných z astrálu si dovoluji tvrdit, že
kultivovaný vampýr by se zbytkové energie z mrtvolky nikdy nena-
pil. Proč ne? Vyšší vampyrická inteligence je vysoce strukturovanou
spirituální bytostí: má své jméno a svůj charakter (ve smyslu povahy
či osobnostních rysů). Je tedy, jak již bylo řečeno, entitou s nízkou
entropií, a proto vyhledává zdroj potravy rovněž s nízkou entropií,
aby svoji entropií nezvyšovala. Zbytková energie z mrtvého těla se
takovému upírovi oškliví stejně jako člověku zkažené jídlo. Hyena
ovšem s chutí zdlábne i to, čím člověk opovrhne. Podobně je tomu
i v astrálu. Nižší vampyrické bytosti, které jsou v podstatě jenom
obalenou zaživací trubicí a jejichž prakticky jedinou motivací je pře-
žít, zbytkovou energii z mrtvolky nepohrdnou. Jejich entropie je tak

jako tak vysoká. Odkud se tito vyšší a nižší vampýři berou a čím se od sebe liší?

Podle tradičního podání je upír astrálním tělem mrtvého člověka, které parazituje na vitální energii živých organismů, čímž udržuje mrtvolu, k níž je připoutáno, v nerozloženém stavu. Zdá se, že vyšší vampyrické inteligence jsou převážně tohoto původu; odtud pramení jejich „osobnostní rysy“. Těchto vampýrů je relativně málo a ne každý okultista se může pochlubit tím, že takovou bytost někdy viděl, i když v případě zájmu nebo přirozené afinity (ochoty či dispozice k dárcovství) není nemožné takovou entitu přivolat.

Pro úplnost je třeba zmínit ještě arivismus, který se od vampyrismu liší tím, že na živých organismech parazituje astrální tělo nikoli mrtvého, nýbrž živého člověka. Arivismus je v zásadě dvojího druhu: záměrný (lykantropie) a bezděčný (můra). Pro téma této studie nemají fenomény arivismu větší význam. Upozorňuji pouze na to, že i v případě arivismu jsou potravním zdrojem arivistova astrálního těla výhradně živé organismy. Vyhladovělý vampýr či arivista napadne v nouzi místo člověka třeba domácí zvíře nebo i strom, ale nikdy mrtvý organismus.

Vampyrismu se však věnují i četné neinkarnované bytosti. Jsou to převážně vampyrické inteligence nižšího typu. Existují ale i neinkarnované inteligence vyššího typu, jež se v některých případech mohou chovat vampyricky, kupříkladu egregory nebo démonické entity, na něž byl zesnulý za života vázán, které po smrti představují pro jeho uvolněné astrální tělo velký problém. Hodně zde záleží na situaci konkrétního lidského jedince. Pokud jde o vampyrizaci mrtvého těla, je situace standardnější a tudíž i přehlednější. Kdo se na něm pase? Nejčastěji se zde jedná buď o vampyrické elementáry nebo o vampyrizující astrální larvy. Vampyriční elementáry jsou magikem záměrně vytvořené bytosti, obvykle programově nasměrované k jednomu jedinému konkrétnímu potravnímu zdroji s cílem dosáhnout likvidace tohoto zdroje. Pokud je magik po splnění jejich úkolu opomene nebo nedokáže zničit, začnou parazitovat na něm samém, zlikvidují i jej a po jeho smrti se osamostatní. Ani těchto entit není v astrálu nijak mnoho.

Největší podíl neinkarnovaných vampyrických bytostí tvoří vampyrizující astrální larvy. Jde rovněž o uměle vytvořené bytosti, které se od vampyrických elementárů liší tím, že byly vytvořeny bezděčně. Tyto larvy se přizívají na životních fluidech svého tvůrce. Po jeho

smrti pak „dojedou“ zbytkovou energii z mrtvol a pak ještě obtěžují uvolněné astrální tělo. Jejich osudy jsou různé. Některé z nich zaniknou, zatímco jiné, vitálnější, se začnou rozhlížet po nových zdrojích potravy, z nichž by mohly čerpat a udržet se tak při životě, protože přestat existovat se jim nechce. To je ta nejnižší a nejméně integrovaná kategorie vampýrů, skutečná vampýrská spodina, která se v hojném počtu shromažďuje nad mrtvolami, kde tvoří vrstvu až „patnáct loktů“ vysokou.

Méně známí jsou v našich končinách ghúlové (singulár maskulina zní ghúl, singulár feminina zní ghúla). Poměrně podrobně se o ghúlech hovoří v Malé encyklopedii islámu a muslimské společnosti: „Ghúlové – velmi rozšířená ‚kategorie‘ džinů, které však předchází strašlivá pověst. Slovo ‚ghúl‘ v moderní spisovné arabštině znamená kanibal, což velmi výstižně vyjadřuje druh nebezpečí, jež lidem od těchto monstrózních tvorů hrozí. Ghúlové jsou pokládáni buď za třídu zlých džinů, nebo za ‚poddruh‘ satanů. Někteří autoři je popisují jako čaroděje, kteří na sebe berou rozmanité podoby. Traduje se, že se ghúlové zjevují v podobě lidí, zvířat i rozličných obludných monster. Vyskytují se na různých odlehlých místech, kde přepadávají pocestné a požírají je. Jejich další oblíbenou lokalitu představují hřbitovy, kde požírají mrtvá těla v hrobech. Středověký literát al-Qazvíní se domníval, že ghúlové jsou démonické bytosti, které žijí samotářský život v poušti, podobají se člověku nebo zvířeti a zjevují se člověku, pokud putuje v noci na osamělých místech. Ghúlové na sebe často berou podobu pocestných, a tak svádí lidi s cesty, kde zabloudí a zemřou žízni, hladu a vyčerpáním. Al-Qazvíní tvrdil, že když se džinové pokoušejí vyslechnout tajemství andělů žijících v nejnižším nebi, andělé po nich metají kameny. Někteří džinové shoří v atmosféře (což se projeví jako ‚padající hvězda‘), jiní padnou do moře či řeky, kde se promění v krokodýly, a konečně někteří dopadnou na zem, kde se promění v ghúly. Al-Qazvíní dále uvádí: ‚Ghúl jest džinní, který hledí překazit cesty, bera na sebe rozmanité podoby a vzezření...‘ Tvrdí rovněž, že různí druhové Prorokovi na svých cestách viděli ghúly a dokonce budoucí druhý chalífa ‚vedený správnou cestou‘ ‘Ummar ibn al-Chattáb jej potkal na cestě do Sýrie, ještě před tím než přijal islám, a řal po něm. Středověký polyhistor Abú’l-Hasan al-Mas‘údí se zmínil ve své ‚encyklopedii‘ Rýžoviště zlata a doly drahokamů i o ghúlech: ‚Arabové vyprávějí mnoho podivuhodných věcí o ghúlech (démonech) a jejich počínání:

soudí například, že ghúlové se dovedou na opuštěných místech před jejich zraky přeměňovat a že se ukazují některým lidem v různých podobách, rozmlouvají s nimi a někdy dokonce souloží se ženami. Tvrdí také, že ghúlové nohy se podobají oslím. Kdykoliv se jim zjevil nějaký ghúl na poušti, zaříkali jej těmito verši:

*Ty s oslíma nohama, hýkej si, jak chceš,
nedonutíš nás opustit rovinu, ani cestu, po níž jdeme.*

Činili tak proto, že se ghúlové zjevovali za noci a ve chvílích osamění; cestující je pak sledovali v domnění, že je to některý z jejich druhů z karavany, ale ghúl je svedl z cesty a přivodil jim smrt. To vše bylo Arabům dobře známo a nebylo nikoho, kdo by o tom nevěděl, takže jen málokdo se dal svést ze směru své cesty. Kromě toho, když byly vyřčeny ony verše, dávali se ghúlové na útěk do hlubin údolí a na vrcholky hor. (...) Někteří znalci filosofie však tvrdí, že ghúlové jsou zvířata patřící k druhu zcela rozdílnému od ostatních zejména tím, že mají odporné vzezření a nepodléhají běžným přírodním zákonům. Protože jejich zjev a pudy je liší od jiných zvířat, vyhledávají nejosamělejší pustiny. Svým tělem se podobají jak lidem, tak i divokým zvířatům. Jedna z indických sekt se domnívá, že ghúlové jsou jen zhmotnělé projevy neviditelného působení hvězd při jejich východu...‘ Někdy se také uvádí, že ghúl je jméno dávané výše popsanému druhu džinů ženského pohlaví, zatímco démon mužský se pak nazývá kutrub. (...) Ženští ghúlové (či kutrubové?) rozmlouvají s pocestnými a někdy se oddají i jejich chtíči.“ O jejich původu se vypráví, že „kutrubové a ghúlové jsou potomky spojení Iblíse (Ďábla) a ženy, kterou Bůh (Alláh) speciálně pro něj stvořil z ohně *samúmu*, tedy z ‚ohně bezdýmého‘ (někdy tak bývá nazýván též jistý vítr pouštní bouře). Sběratel Wahb ibn Munabbih tradoval, že tyto a jim podobné bytosti se narodily z vejce.“

Ghúla lze pro jeho údajnou „regenerační schopnost“ jen obtížně zlikvidovat: puškou nebo nožem je možné ho poranit, nikoli však usmrtit. Zabít jej lze utnutím hlavy, ale pouze jednou ranou, neboť druhá rána by jej zase oživila. Arabští svatí muži prý uměli zhotovit zvláštní biče, jejichž jediný úder srazil ghúlovi hlavu. Podle některých údajů lze ghúly zničit též ohněm. Také se říká, že ghúl při konzumaci lidských ostatků někdy přijímá podobu požíraného člověka. Ghúlové jsou v arabských zemích dodnes populární a matky jimi

straší zlobivé děti. Slovo ghúl figuruje i v názvu hvězdy β v souhvězdí Persea: Algol (arabsky Al-ghúl). Ghúlové vystupují v četných pohádkách a bájích. Hrabě d'Erlette vypráví v *Cultes des Goules* následující, zřejmě trochu přibarvenou historku. Cituji ji v mírně upraveném překladu Zdeňka M. Martina:

„Snad vůbec první historická zmínka o existenci ghúlů je stará téměř tisíc let. Dávny kronikář, účastník první křížové výpravy do Palestiny, tehdy zaznamenal podivný a hrůzostrašný zážitek francouzského rytíře Berriho. Ten byl nejen ničeho se neštítícím násilníkem, jak se na křesťanského reka oné doby a navíc křížáka sluší a patří, ale ještě navíc vyhlášeným smilníkem a svůdcem paní a dívek, lhostejno zda urozených či nikoliv. S Berriho jednotkou táhlo na dvacet nejen nadmíru statečných, ale hlavně svůdně krásných žen lepých tvarů. Není divu, že na jednu z nich ve své samolibé pýše dostal milý Berri takhle v noci zálsuk. A jaképak s tím okolky a dlouhé štráchy, či dokonce namlouvání! Berri, jist si svou neodolatelností, mužným šarmem i sexappealem, vlezl krasavici, doprovázen jedním ze svých druhů, přímo do stanu a rovnou do postele. Snad se domníval, že když už dívka bude na loži, tak se tím všechno zjednoduší. Avšak opak byl pravdou. Dívka snadno unikala, a když při honičce stanem nahmátla bojovou sekeru, stačil jediný rázný pohyb, a Berriho přítel měl hlavu na dva kusy. O to ale ani tak nešlo – podobné výjevy znal francouzský rytíř důvěrně z bitevního pole. Šlo o to, co vzápětí následovalo. Milá krasavice jako by na Francouze zapomněla a začala se věnovat jen mrtvole Berriho přítele. Rozsápala ji na kusy a začala ji dychtivě a s mlaskáním konzumovat. Zhrzený donchuán naštěstí neztratil duchapřítomnost a rychle hledal, kde nechal krejčí ve stanovém dílci díru. Celý rozklepaný a ztumpachovělý se pak běžel rychle vyzpovídat křížáckému kaplanovi.

Knězi, jemuž se Berri vyplakal na rameni, bylo na Francouzově favoritce a jejích družkách něco podezřelého už dávno předtím. Berriho zážitek byl tedy onou příslovečnou poslední kapkou. Kaplan proto záležitost ještě téže noci konzultoval se svými kolegy a rozhodl se k ráznému opatření. Protože ony ženy jsou dozajista ghúlové, je nutné je vyhubit!

Křížáci podnikli na stany ghúlích krasavic útok hned za svítání. Čekalo je však trapné překvapení a zklamání: stany byly prázdné. Až později napadlo kteréhosi křížáka podívat se na nedalekou pláňku, kde předchozího dne došlo k bitce se Saracény a kde se ještě

povalovala nepohrbená těla mrtvých nevěřících. Ženy – bojovnice tam skutečně zastihli a pohled, který se jim naskytl, byl vskutku otřesný. Ghúly totiž přijaly svou pravou podobu rosolovitých monster, hojně vylučovaly páchnoucí sliz a lačně požíraly mrtvé Arabů. Z křesťanů se jako první vzpamatoval německý rytíř Lothar a s napřaženým dřevcem a spuštěným hledím pobídnul koně ostruhami. Jedna z příšer ho nechala přiblížit asi na dvě koňské délky. Pak s rozmyslem utrhla hlavu mrtvole, na níž právě hodovala, a s obrovskou silou jí mrštila proti rytířově přilbici. Hlava se rozprskla jako rozmáčknuté vejce a statečný Němec se v mrákotách poroučel ze sedla. Než se stačil vzpamatovat, ghúla mu jeho vlastním mečem usekla hlavu a hbitě z ní vysála krev.

Křesťanští rytíři pochopili, že s nadpřirozenem se běžnými prostředky bojovat nedá, a vyklidili bojiště. Kdo uteče, ten vyhraje. Bylo ovšem třeba o celé záležitosti zpravit Vatikán, konkrétně samotného Svatého otce, papeže. A tahle úloha, jak se dozvídáme ze starých letopisů, byla úloha smrtelně nevděčná. Papež Urban II. se od rytíře pověřeného poselstvím chtěl pochopitelně dozvědět co nejvíce. Zároveň však o existenci démonů – ghúlů nesměly slyšet jiné, nepovolané uši. Nešťastný posel proto skončil na mučidlech, kde na něm papež poté, co se dozvěděl, co potřeboval, vymáhal přiznání, že si vlastně všechno vymyslel. Proč? Aby se dostal do hrdinských písni minstrelů a trubadúrů. Rytíř péči papežského kata pochopitelně nepřežil. Od mocných se vděku nedočkáš.

Papež Urban II. (vlastním jménem Odo z Lagery, asi 1038 až 1099, původně převor v Cluny; papežem od roku 1088) byl obratným diplomatem a schopným politikem. Prokázal to mimo jiné kupříkladu exkomunikací francouzského krále Filipa I. za dvojženství a vyhlášením první křížové výpravy za účelem osvobození Kristova hrobu z rukou pohanů na církevní synodě v Clermontu roku 1095. Pochopitelně, že o Kristův hrob a věci víry šlo až v bůhvíkolikáté řadě. Hlavní byly, jako v dějinách vždy, majetkové a mocenské zájmy. Křesťanské vojsko první křížové výpravy byla půlmilionová sebranka náboženských blouznivců a fanatiků, ale i banditů, žoldáků a vůbec žvlů toho nejhrubšího zrna, rekrutovaných ze všech koutů tehdejší křesťanské Evropy. To bylo v pořádku, protože všichni tihle darebáci měli při současném odpuštění hříchů minulých i budoucích na svém tažení leccos dovoleno a navíc jim byla přislíbena věčná spása a radovánky v nebeském ráji. To se ovšem týkalo pouze lidí.

Démony, konkrétně ghúly, přestože jejich existenci oficiálně popíral, papež ve svém vojsku trpět nechtěl a ani nemohl. Jak by to také vypadalo, kdyby se rozkřiklo, že na straně křesťanů bojují proti nevěřícím ty nejtemnější pekelné síly? Vyslal proto do Palestíny tučet speciálně vycvičených papežských vojáků, mimořádně zkušených v boji s lidským i pekelným nepřítelem.

V podstatě šlo o zvláštní elitní komando vybraných kvalit, jemuž se nikdo nevyrovnal. Tito agenti měli celou věc na místě prošetřit, a pokud ghúlové opravdu existují, dovléci jejich vzorek do Vatikánu před svatopetrskou papežskou stolicí a zbytek vyhubit.

Za povšimnutí stojí výzbroj těchto elitních zabíjáků. V době, kdy jedna kráva představovala slušnou obživu pro celou rodinu, přišla poměrně kvalitní výzbroj a výstroj jízdního rytířského těžkooděnce v přepočtu na čtyřicet až padesát kusů hovězího dobytka. To, co mělo k dispozici vatikánské komando, však tento standard vysoce přesahovalo. Kromě běžných zbraní v nejvyšší kvalitě své doby měli papežští agenti i posvěcené stříbrné meče a dýky s jílcí ve tvaru kříže. Do podoby kříže byla tvarována i oka drátěných košil jejich brnění. Muži se živili pouze tím, co cestou ulovili, a pili toliko pramenitou vodu. Kromě toho s sebou měli zvláštní pečivo na způsob dnešních preclíků, které bylo požitelné jen po máčení ve vodě. Je pochopitelné, že řadovým křížákům byl asketický způsob života papežských hrdlořezů trnem v oku, a že svým oděním, výstrojí a výzbrojí budili všeobecnou závist. Ještě uvidíme, k čemu až to vedlo.

Ghúlové samozřejmě požírali křesťany i muslimy se stejnou chutí. Seldžucký sultán proto učinil obdobné opatření jako jeho vatikánský protějšek. Na pomoc proti démonům povolal osvědčené bojovníky s temnými silami – tarpony. Ti běžně žili v naprostém osamění ve skalních modlitebnách na poušti a trávili všechn čas na modlitbách.

Byli pověřováni pouze těmi nejobtížnějšími úkoly. Vedl je muž, jemuž křesťané přezdívali Naran – podle jeho zvláštního protidémonického biče, jehož řemeny byly podle arabské tradice spleteny do pětibokého pramene, provlečeného pomyslným kruhem. Účinek tohoto biče na démony byl prý zničující: dokázal okamžitě oddělit hlavu od těla, a to i jen při letném dotyku. Druhou záračnou zbraní tarponů byla zvláštní hůlka zhotovená ze stříbřitého kovu, který nešel tavit ani kout. Jejím prostřednictvím bylo možné zastavit čas a Arabové ji prý kdysi, snad na počátku věků, dostali darem od rytířů z hvězd. Není bez zajímavosti, že obě komanda spolu úzce spolupracovala

a že rozdílnost ras a náboženského přesvědčení tomu nebyly nikterak na překážku. Tak už to ale chodí, když lidem teče do bot.

Papežští likvidátoři se dozvěděli o místě, kde se ghúly právě zdržují, a tak neztráceli čas. Na totéž místo v téže době spěchali i tarponové. Jak už to ale v životě bývá, vloudila se chybička. Na vatikánské zabijáky totiž čekalo neplánované zdržení v podobě léčky nastražené italskými loupeživými rytíři. Ti je, jak jinak, chtěli připravit o jejich luxusní vybavení. Že jejich představa o snadném zbohatnutí byla více než mylná, poznali hned při prvním zkřížení mečů. Na papežence, kteří okamžitě podřezali tři bandity a o chvílku později ještě dva další, Italové prostě nestačili. Dali se zmateně na útěk, ale to ještě netušili, jaké hrůzy na ně čekají. Plným cvalem se totiž řítí přímo do spárů vyhladovělých ghúlů.

Italové se sice začali příšerám statečně bránit, ale nebylo jim to nic platné. Démoni se klidně pustili do další hostiny. V tom ale na místo dorazili jak vatikánští vojáci, tak tarponi. Začal masakr, který hned tak neměl obdoby. Ke slovu přišly především zázračné zbraně tarponů. Jeden z vatikánských specialistů později ve svém hlášení podrobně popsal, jak jedna ghúla uřála jinému vatikánskému agentovi ruku v rameni i s mečem, obratně ji za jízdy chňapla, servala z ní brnění – a rychle ji okousala až na kost! Přitom stačila jen tak mimochodem ještě zabít dva zrádné Italy... Krátce nato zachránila výše zmíněná stříbrná hůlka život veliteli vatikánského komanda, rytíři Paschalidesovi. Již již na jeho prilbu s děsnou silou dopadal meč vedený rukou jedné ghúly, když mu přispěchal na pomoc vůdce tarponů Naran se stříbrnou hůlkou. Zastavil čas – a meč v poslední chvíli nedopadl. Pak stačilo jen švihnout protidémonickým bičem, a nejen ruka s mečem, ale i hlava příšery se válely na zemi v kaluži černé krve. Toho dne slavili vatikánští vojáci se svými arabskými kolegy zasloužené vítězství.

Postupem času však díky neustálým bojům řady obou komand postupně řídly. Nakonec zůstali jen oba velitelé – Naran a Paschalides. Ale ani jim nebylo dopřáno zemřít přirozenou smrtí. Narana nechal sultán roztrhat koňmi, Paschalides naposledy vydechl po svém návratu do Říma pod rukama kata, který jej na papežův rozkaz rozlámal kolem. Oba dva příliš mnoho věděli, a o vděku mocných jsme se už zmiňovali...“

V Indii znají ghúly pod jménem rákšasové (singulár maskulina zní rákšasa, singulár feminina zní rákšasi). V Encyklopedii indické

mytologie se o nich praví: „Rákšasové (,před nimiž je třeba se chránit‘), v hinduistické mytologii skupina děsivých a krvelačných démonů, zapřísáhlých nepřátel lidí. Přebývají na pohřebištích, žijí se lidským masem, maří oběti a loupí obětiny, dává malé děti a ruší svaté muže při náboženských obřadech. Zvláštní moci nabývají za soumraku a s příchodem tmy, dovedou po libosti měnit podobu a pohybují se rychleji než vítr. Mají vesměs děsivé vzezření, jediné oko, zrudně pokřivené údy a obří postavy. Podle jednoho mýtu povstali z nehtu Brahmova palce u nohy, aby chránili (*rakš*) prapůvodní kosmické vody, podle jiných pramenů jsou potomky mudrce Pulastji či zřece Kašjapy.“

Jeden z rákšasů jménem Hidimba, kterého v Mahabharátě přemůže silák Bhíma, je tu vylíčen takto: „... krutý požírač lidského masa, velmi statečný a velmi silný, černý jako dešťový mrak, se zarudlýma očima, strašné podoby, mající hubu s vyceněnými tesáky, chtivý syrového masa, s visícím zadkem, s visícím břichem, s červenými vousy a vlasy, se šíjí a rameny jako velké stromy, se špičatýma ušima, hrozný, znetvořený, ohavný a velmi mocný.“ Četné historiky o rákšasích najdeme též v Rámájaně a v Sómadévově Oceánu příběhů.

Podobné bytosti jsou známy i v jiných převážně asijských mytologiích. Ve všech výše zmíněných případech je sice okultní „realita“ zahalena rouškou mýtu, ale přesto se zdá, že tady bude nějaké společné jádro. Všude tu nacházíme velmi dravé a lačné lidožravé bytosti, které vykazují zvláštní afinitu k mrtvolám. Většinou jsou označovány za bytosti nelidského původu, které ani nevznikly z člověka, ani jím nebyly vytvořeny. Sporadicky se vyskytující opačné názory lze přičíst na vrub zmatkům panujícím v lidové demonologii.

Stejně jako hrubohmotná příroda má svoji ekologii, má ji i příroda jemnohmotná čili astrální svět. Tam i onde jsou všechny potravní zdroje někým využity a nic nepříjde nazmar. Ghúlové zde mají svoji specifickou úlohu. Čím se tedy vlastně živí? Vším možným. Předně jsou schopni pomocí sukubátu a zřejmě i inkubátu čerpat vitální energii z živých osob. Tutéž energii dokážou čerpat i z osob při jejich usmrcení, které za tím účelem umějí zapříčinit. Ochotně přijímají i zbytkovou energii z mrtvých lidských těl, tedy energii éterického těla. Jenže i ta jednou dojde, respektive klesne na minimum, kdy se už nevyplatí ji těžit. Ghúlové si ale i pak dovedou poradit. Jejich specialitou je získávání energie z rozkládajících se mrtvol. Zřejmě jako jediní dokážou zužítkovat energii, která se

při tomto rozkladu uvolňuje. Představují v tomto ohledu podobnou zvláštnost jako v přírodě představují nitrifikační bakterie, které jsou schopné vázat vzdušný dusík. Ghúlové jsou totiž schopni konzumovat alchymistické principy síry a rtuti, pokud jsou tyto k dispozici v živočišné formě, ba dokonce i energie živlové, ale opět pouze biologizované. Všude, kde se nachází tuk či olej, se vyskytuje síra. Všude, kde se nachází kapalina schopná odpaření, případně tuhá látka schopná sublimace, se vyskytuje rtuť. V mrtvém lidském těle se nachází a vyskytuje obojí. To, co nakonec zůstává, je sůl v podobě bezvodých anorganických solí, kterou už ani ghúlům nelze nijak zužítkovat.^{*)} Kromě alchymistických principů vstřebávají ještě další energie z hrubé hmoty čili hmotných tkání, konkrétně živlové energie v pořadí oheň, vzduch a voda, zatímco nejhustší živel země je pro ně už prakticky nestravitelný. V biologickém kontextu odpovídá oheň hlavně elektrické a tepelné energii, které z těla po jeho smrti vytěkají nejrychleji. Vzduch, voda a země pak odpovídají plynnému, kapalnému a tuhému skupenství hmoty, která je z okultního hlediska kombinací tří principů a čtyř živlů, přičemž jednotlivé druhy hmoty se liší pouze různým poměrem a způsobem propojení jednotlivých zde uvedených složek. Alchymisté, na jejichž nauku se zde odvolávám, si s hmotou hráli celá staletí, takže o tom musí něco vědět. Spirituální inteligence na rozdíl od lidí nedisponují třemi principy ani čtyřmi živly v plném rozsahu. Některé entity – v první řadě právě ghúlové – proto jeví o tyto látky zájem. Jisté kvantum „uspořádanosti systému“ související v případě organické hmoty s vysoce komplexním propojením jejích složek, jehož se ghúlové při této příležitosti rovněž zmocní, představuje už jenom vítaný nášup, pokud ovšem není právě tím, co činí principy a živly pro tyto žrouty stravitelnými.

---

^{*)} Podívejme se aspoň v krátkosti na proces tlení lidského těla z hlediska chemie, neboť tento proces nás každého čeká, pokud se jednoho krásného dne nenecháme zpopelnit. U tlení záleží na tom, zda je tento proces aerobní nebo anaerobní, tj. zda probíhá za přítomnosti vzdušného kyslíku nebo bez něj. Bez kyslíku bude vznikat metan, sirovodík a amoniak, a za přítomnosti vzduchu oxid uhličitý, sírany a dusičnany. Ostatní vznikající soli, jako uhličitany, chloridy a fosforečnany, budou v obou případech stejné. Obojí však pro rychlejší průběh potřebuje vodu či alespoň vlhkost, bez níž se tyto procesy zpomalí až zastaví a dojde k přirozené mumifikaci. Uvnitř těla budou procesy zpočátku anaerobní a po rozpadu tkání i aerobní, samozřejmě jenom za přítomnosti vzduchu. Hlubavější čtenáři se mohou pokusit interpretovat procesy aerobního i anaerobního tlení ve vztahu k principům a živlům.

Ve světle těchto úvah lze porozumět i okultnímu významu snového motivu, který stál na počátku této studie. Pokud by se mrtvé tělo rozpadlo okamžitě, o což ona entita ze snu stála, byly by veškeré zbytkové energie logicky mnohem silnější a čistší, než jsou energie odčerpávané pomalu z těl, která jsou po smrti už dlouho. Proč by si to entita musela „smluvně pojistit“, je jasné: z dlouho pohřbených těl to jde i bez jejich souhlasu právě proto, že vzájemná pouta a vazby všech těl (jemnohmotných s hrubohmotným) jsou už rozvolněné nebo přerušené, zatímco čerstvě zemřelý ještě „drží moc pevně pohromadě“ na to, aby s ním šlo něco takového provést bez jeho předchozího souhlasu a příslušných opatření. Entitu, která ve snu figurovala, je pak třeba charakterizovat jako ghúla, neboť čím nižší predátor, tím víc stojí o hmotu a příslušné nižší energie. *Ki afar ata ve-el afar tašuv*. Neboť prach jsi a v prach se obrátíš, řekl Hospodin Adamovi (1M 3,19).^{*)} A jsou to právě ghúlové, kteří zajišťují technickou stránku tohoto procesu.

---

^{*)} Podle arabské tradice byl Adam stvořen z prachu sebraného z povrchu země, jak naznačuje i arabská etymologie jeho jména: Adam (Adam), adím (povrch). V Koránu se na několika místech hovoří o tom, že Iblís, jenž byl stvořen z ohně, se Adamovi pro jeho původ z méněcenného materiálu odmítl poklonit. O obrácení v prach je zmínka v 13. sůře (Hrom, Al-Ra'd, verš 5), kde se Muhammad pozastává nad názorem těch, kteří zpochybňují budoucí vzkříšení: „Udivuje-li tě něco, pak věru jsou udivující jejich slova: ‚Až staneme se prachem, budeme skutečně vzkříšení novým stvořením?‘ To jsou ti, kdož v Pána svého nevěří, a budou mít řetězy na šíjích svých a stanou se ohně obyvateli a v něm budou nesmrtelní.“

*Neboť prach jsi a v prach se obrátíš
(meditační obrazec na téma Memento mori)*

BIBLIOGRAFIE

- d'Erlette, Cte: Cultes des Goules (bez uvedení místa a roku vydání)
Filipský, Jan: Encyklopedie indické mytologie (Praha 1998)
Guaita, Stanislas de: Klíč k černé magii (Praha 1996)
Imám Jahjá an-Nawawí: Zahrady spravedlivých (Praha 2008)
Kefer, Jan (ed.): Encyklopedie okultismu, filosofie a mythologie
(Praha 1932–40)
Nakonečný, Milan: Lexikon magie (Praha 2009)
Oštránský, Bronislav: Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti (Praha 2009)
Roberts, Marc: Lexikon esoteriky (Praha 2007)
Zbavitel, Dušan a kol.: Bohové s lotosovýmá očima (Praha 1986)

OBSAH

Předmluva	7
Není tělo jako tělo	9
Energetická situace těla po smrti	13
Hlavní konzumenti lidské energie	15
Bibliografie.....	27

Tato drobná studie je příspěvkem k problematice postmortální energetiky a posthumního parazitismu. Autor se zde zabývá otázkou různých jemnohmotných konzumentů lidské vitální energie a dotýká se nejen poměrně známého fenoménu vampyrismu, ale i mnohem méně známého fenoménu ghúlismu. Své úvahy opírá o analýzu okultní anatomie lidského těla a svoji pozornost zaměřuje především na procesy, k nimž dochází při rozpadu hmotné lidské schránky. Kniha je určena úzkému okruhu vážných zájemců o toto téma.